

MEĐUNARODNI OKVIR PROFESIONALNE PRAKSE

MEĐUNARODNI OKVIR PROFESIONALNE PRAKSE

Podgorica, jul 2014. godine

Disclosure

Copyright © 2009 by The Institute of Internal Auditors Research Foundation (IIARF), 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs, FL 32701-4201. All rights reserved. Printed in the United States of America, No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form by any means - electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise without prior written permission of the publisher.

The IIARF publishes this document for international and educational purposes. This document is intended to provide information, but is not a substitute for legal or accounting advice. The IIARF does not provide such advice and makes no warranty as to any legal or accounting results through its publication of this document. When legal or accounting issues arise, professional assistance should be sought and retained.

The mission of the IIARF is to expand knowledge and understanding of internal auditing by providing relevant research and educational products to advance the profession globally.

The Institute of Internal Auditors (IIA) International Professional Practices Framework (IPPF) comprises the full range of authoritative guidance for the profession. The IPPF provides mandatory and strongly recommended guidance to internal auditors globally, and paves the way to world-class internal auditing.

The Institute of Internal Auditors
247 Maitland Avenue
Altamonte Springs, FL 32701-4201, USA

Phone: +1 -407-937-1362, Fax: +1 -407-937-1101, e-mail: guidance@theiia.org

ISDN: 978-0-89413-639-9
01/09 First Printing

Međunarodni okvir profesionalne prakse (The International Professional Practices Framework - IPPF) podliježe autorskim pravima © Instituta internih revizora (IIA), 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs, Florida 32701 -4201. Sva prava zadržana. Štampano u Sjedinjenim Američkim Državama.

Ni jedan dio Okvira ne smije se reprodukovati, čuvati u sistemima za pretraživanje ili emitovati u bilo kakvom obliku ili prevoditi u bilo kom obliku upotrebom bilo kakvih sredstava - elektronskih, mehaničkih, fotokopiranjem, snimanjem ili na drugi način - ako prethodno nije dobijena pisana saglasnost izdavača. Davanje prava na prevod ili adaptaciju Okvira isključivo je pravo Instituta internih revizora (IIA).

IIA objavljuje ovaj dokument u informativne i obrazovne svrhe. Namjera ovog dokumenta je da se osiguraju informacije, ali ne i zamijene pravne ili računovodstvene preporuke. IIA ne daje savjete toga tipa, niti garantuje bilo kakve pravne ili računovodstvene rezultate na temelju objavljivanja ovog dokumenta. U slučaju pravnih ili računovodstvenih problema, za pomoć je potrebno potražiti i angažovati stručnu osobu.

Institut internih revizora Crne Gore dobio je od Izdavača, The Institute of Internal Auditors, 247 Maitland Ave, Altamonte Springs, Florida 32701-4201, USA pravo da štampa ovaj prevod Okvira za korišćenje u Crnoj Gori. Ovim potvrđujemo da je prevod vjeran originalu.

Institut internih revizora
247 Maitland Avenue
Altamonte Springs, FL 32701 -4201 SAD

Telefon: +1-407-937-1362, Faks: +1-407-937-1101, e-mail: guidance@theiia.org

ISBN-10:0-89413-558-9
ISBN-13:978-0-89413-558-3
04643 01 /05 Prvo izdanje
07478 05/07 Sedmo izdanje

ZAHVALNICA

Institut internih revizora (IIA) zahvaljuje Vladinim institucijama, strukovnim organizacijama, internim i eksternim revizorima i članovima uprave, upravnih odbora i akademskoj zajednici koji su osigurali smjernice i pomoć u razvoju i tumačenju Međunarodnog okvira profesionalne prakse. IIA iskreno zahvaljuje onim pojedincima koji su tokom godina radili u savjetodavnim odborima i vijećima za profesionalno djelovanje, kao i ostalim međunarodnim odborima.

Sadržaj

ZAHVALNICA	7
PREDGOVOR	16
DEFINICIJA INTERNE REVIZIJE	21
KODEKS ETIKE	25
Primjenjivost i sprovođenje.....	28
Načela	29
Pravila ponašanja	30
MEĐUNARODNI STANDARDI	33
Uvod u Međunarodne standarde.....	35
Standardi izvođenja	39
1000 - Svrha nadležnost i odgovornost	39
1010 - Priznavanje Definicije interne revizije, Kodeksa etike i Standarda u povelji interne revizije	40
1100 - Nezavisnost i objektivnost.....	40
1110 - Organizaciona nezavisnost	41
1111 - Direktna interakcija sa odborom	42
1120 - Individualna objektivnost.....	42
1130 - Narušavanje nezavisnosti ili objektivnosti.....	43
1200 - Stručnost i dužna profesionalna pažnja	44
1210 - Stručnost	44

1220 - Dužna profesionalna pažnja.....	45
1230 – Kontinuirano profesionalno usavršavanje	47
1300 - Program osiguranja i unapređenja kvaliteta	47
1310 – Zahtjevi koje mora zadovoljiti program osiguranja i unapređenja kvaliteta	47
1311 – Interne ocjene.....	48
1312 – Eksterne ocjene.....	49
1320 - Izvještavanje o programu osiguranja i unapređenja kvaliteta	50
1321 - Korišćenje izjave „Usaglašeno sa Međunarodnim standardima profesio- nalne prakse interne revizije”	50
1322 - Objelodanjivanje neusaglašenosti.....	51
2000 - Upravljanje internom revizijom	52
2010 - Planiranje	52
2020 - Saopštavanje i odobravanje.....	54
2030 - Upravljanje resursima.....	54
2040 - Politike i procedure	54
2050 - Koordinacija.....	55
2060 – Podnošenje izvještaja odboru i višem rukovodstvu.....	55
2070 – Eksterni pružalac usluga i organizaciona odgovornost za internu reviziju.....	55

Sadržaj

2100 - Priroda posla.....	56
2110 - Korporativno upravljanje.....	56
2120 - Upravljanje rizicima	57
2130 - Kontrola.....	59
2200 - Planiranje angažmana.....	60
2201 – Bitni elementi planiranja.....	60
2210 - Ciljevi angažmana.....	61
2220 – Obuhvat angažmana.....	62
2230 - Raspoređivanje resursa za angažman	63
2240 - Program rada angažmana	63
2300 - Izvođenje angažmana.....	63
2310 - Identifikovanje informacija	63
2320 - Analiza i ocjena.....	64
2330 - Dokumentovanje informacija.....	64
2340 - Nadzor nad angažmanom.....	65
2400 - Saopštavanje rezultata	65
2410 - Kriterijumi saopštavanja	66
2420 - Kvalitet saopštavanja	67
2421 - Greške i propusti	68

2430 – Korišćenje izjave „Sprovedeno u skladu sa Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije“	68
2431 – Izjava o neusaglašenosti angažmana sa Standardima	68
2440 - Objelodanjivanje rezultata	68
2450 – Sveobuhvatna mišljenja.....	70
2500 - Praćenje napretka.....	70
2600 – Sapštavanje o prihvatanju rizika.....	71
Rječnik termina	72
Povelja interne revizije	83
Organizaciona nezavisnost	84
Interakcija sa odborom	86
Individualna objektivnost.....	87
Narušavanje nezavisnosti ili objektivnosti	88
Ocjena poslova za koje su interni revizori prethodno bili odgovorni.....	90
Odgovornost interne revizije za ostale (nerevizijske) funkcije.....	91
Stručnost i dužna profesionalna pažnja	94
Stručnost.....	95
Angažovanje eksternih pružalaca usluga za pomoć ili dopunu internoj reviziji..	98
Dužna profesionalna pažnja	103
Kontinuirani profesionalni razvoj	104

Sadržaj

Program osiguranja i unapređenja kvaliteta	106
Zahtjevi koje mora zadovoljiti program osiguranja i unapređenja kvaliteta.....	108
Interne ocjene	110
Eksterne ocjene	113
Eksterne ocjene: samoocjena sa nezavisnom ocjenom	120
Eksterne ocjene: Nezavisnost tima za eksternu ocjenu u sektoru privrede	124
Eksterne ocjene: Nezavisnost tima za eksternu ocjenu u javnom sektoru	126
Korišćenje izjave "Usaglašeno sa Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije"	128
Povezivanje plana revizije sa rizicima i izloženostima	130
Korišćenje procesa upravljanja rizikom u planiranju interne revizije	132
Saopštavanje i odobravanje.....	140
Upravljanje resursima	141
Politike i procedure	143
Koordinacija	144
Mape uvjeravanja	147
Oslanjanje na usluge drugih pružalaca usluga uvjeravanja	152
Podnošenje izvještaja odboru i višem rukovodstvu	157
Korporativno upravljanje: Definicija	159
Korporativno upravljanje: Odnos sa rizikom i kontrolom	162

Korporativno upravljanje: Ocjenjivanje.....	164
Ocjena adekvatnosti procesa upravljanja rizicima	167
Upravljanje rizikom interne revizije	171
Ocjena adekvatnosti kontrolnih procesa.....	179
Pouzdanost i integritet informacija	183
Ocjena okvira povjerljivosti organizacije	185
Planiranje angažmana.....	188
Korišćenje na riziku zasnovanog pristupa od vrha na niže za identifikaciju kontrola koje će se ocjeniti tokom angažovanja	190
Ciljevi angažmana.....	194
Procjena rizika u planiranju angažmana	195
Raspoređivanje resursa za angažman	197
Program rada angažmana	198
Upotreba ličnih informacija pri izvršenju angažmana	199
Analitičke procedure.....	201
Analiza uzroka problema	204
Kontrola dokumentacije angažmana.....	211
Kontrola dokumentacije angažmana.....	212
Odobranje pristupa evidenciji angažmana	214
Čuvanje dokumenata	217

Sadržaj

Nadzor nad angažmanom	218
Pravna pitanja kod izvještavanja o rezultatima	221
Kriterijumi saopštavanja	223
Kvalitet saopštenja.....	228
Objelodanjivanje rezultata	229
Saopštavanje osjetljivih informacija u okviru i van lanca komandovanja	231
Saopštavanje izvan organizacije.....	236
Praćenje napretka	238
Proces praćenja	240